

Csalog Zsolt levele Marosán Györgynek*

(BUDAPEST, 1992. ÁPRILIS 15.)

Kedves Uram!

Verném a fejemet a falba: nem vagyok elég flott, vagy túlságosan is kíméletes és fegyelmezett vagyok, nem válaszoltam kapásból és a nyilvánosság előtt a hozzászólására (Angelika Preszszó, 92. IV. 15., *Esély*-est, „Túlélés”) – így aztán kénytelen vagyok most, pár órával később; kénytelen vagyok, másképp nem tudnék aludni.

Az indulattól!

Hibát követtek el a rendezők, nem definiálták a témát. Annak, aki nem tudta, hogy az *Esély* egy szociálpolitikai folyóirat, az elhangzottakból kellett (volna) hogy kiderüljön, miféle túlélésről is beszélgetünk. Aki tudja, hol él, nagyjából mégis rájöhetett: a gazdasági váltás és válság áldozatairól van szó, azokról a tömegekről, akiknek manapság legalább a szociális gondolkodás kijár, miután ártatlanul kerültek a padlóra, és a jövőjükéről, a szó primer értelmében az életükéről van szó. De hát nem mondtak ki a játékszabályok, úgyhogy akkor tényleg: kinek mi jut eszébe a címszóról, hogy „túlélés”. És volt abban valami döbbenetes, ami Önnek eszébe jutott: Ön a politikai biznisz bukott túlélőinek esélyeiről beszélt. Volt ebben valami bődületes bunkóság, pimasz pofátlanság. Humanistának tudom magamat, szeretnék nyitott lenni bárki emberfia gondjaira, akár például az ejtőernyősök szorongására, amikor a földet érés után latolgatják a továbbiak esélyeit – de azért hogy valaki privát politikai túlélésének undorító problémájával tolakodjon azok elé, akiknek a *létp*problémáit épp a magafajta csirkefogók lelkiismeretlensége okozta, az egy kicsit mégis túl sok már. Megengedem, hogy az Ön személyes gondja is gond – veszem mégis a bátorságot, hogy a védeniceim létgondja mellett az ilyenfajta gondokat magasról leszarjam.

Avagy röviden: kedves Uram, menjen Ön a picsába!

Cs. Zs.

* Autográf. Lelőhely: OSZK Kt., Fond 445/1110.

A levélben említett *Esély*-estről lásd: Bárány Balázs, „Mi már nem érthetjük, ami itt történik”: Marosán György és a rendszerváltás, *Múltunk*, 2019/3., 123–144., különösen: 142.